Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIV. Ч. 28. ЦЕНТІВ 10 CENTS ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 9-го ЛЮТОГО (FEBRUARY) 1957. TWO SECTIONS (SECTION 1) No. 28. VOL. LXIV.

ВІКС ПРОТИ КОНТРОЛІ ЦІН І ПЛАТЕНЬ

СЕКРЕТАР ТОРГІВЛІ ТВЕРДИТЬ, ЩО УРЯД НЕ ДУМАЄ В НАЙБЛИЖЧОМУ ЧАСІ КОРИСТАТИ З КОНТРОЛІ ЕКОНОМІКИ; СЕНАТОРИ ПРОСЯТЬ АЙЗЕНГАВЕРА СКОНКРЕТИЗУВАТИ ПЛЯН БОРОТЬБИ ПРОТИ ІНФЛЯЦІЇ

Вашингтон. — Секретар торгівлі Сінклер Вікс заявив на пресовій конференції, що, на його думку, тепер зовсім не треба користати з контролі цін і платень, щоб зменшити інфляційні тенденції в економіці країни. Вікс сказав, що деякі люди думають про те, що уряд вже в найближчому часі схоче „заморозити" теперішні платні і ціни, але в дійсності воно не так .Секретар торгівлі заявив, що досі в тому напрямку не зроблено жадних студій і, покищо, не думають в урядових колах про федеральну контролю економіки. Вікс твердив, що в його заяві немає розходжень із тим, що говорив Айзенгавер на пресовій конференції. „Я особисто відчуваю огиду до урядової контролі економіки", — сказав Вікс .І те саме заявив і президент Айзенгавер. Але Вікс додав, що погляд уряду може змінитися, якщо б виявилося, що дійсно треба федеральної контролі над цінами і платнями. Вікс твердив, що збільшення цін на нафтові продукти не мало впливу на обезцінювання вартости доляра. Секретар торгівлі заявив ,що всі економісти передбачають зріст економіки і в цьому 1957 році. Національна продукція має бути більша як в 1956 році, коли вона дійшла була до 412 більйонів долярів. Проти контролі цін і платень заявилося і Крайове Товариство Продуцентів, голова якого Ернест Дж. Свайгерт сказав, що та контроля в дійсності привела б до того, що ЗДА стали б урядом контрольованою країною. Але він домагався, щоб припинити зріст заробітків, який викликає збільшення цін. Сенатори звертаються до президента Айзенгавера з просьбою, щоб подрібно вияснив свої пропозиції в справі поборювання інфляції, якщо хоче, щоб Конгрес ухвалив потрібний закон. Демократичні й республіканські сенатори різно дивляться на заяву Президента про потребу контролі цін і платень. Голова Банкової Комісії сенатор Дж. В. Фулбрайт заявив, що утруднювання кредиту може не вистачити для припинення інфляції, і тому треба подумати і про інші засоби. Сенатор Геррі Ф. Бирд, демократичний голова Сенатської фінансової комісії ,сказав, що президент Айзенгавер впершу чергу повинен зменшити федеральний бюджет, коли хоче поборювати інфляцію доляра. „Айзенгавер, казав сенатор Бирд, вмів зменшити бюджет, запропонований Труманом в 1953 році на 9 більйонів". Республіканський сенатор Леверет Солтонстол інформував, що Айзенгавер нічого не говорив про контролю цін і платень на тижневій конференції з республіканськими провідниками. Демократичний сенатор Джозеф С. Магоні заявив, що Айзенгавер повинен предложити докладний плян, як думає поборювати інфляцію.

Москва викинула ще двох американських аташе

Вашингтон. — Як повідомляє державний департамент, совстський уряд далі продовжує свою „відплатну" кампанію проти ЗДА, обвинувачуючи американських дипломатів у шпигунстві і викидаючи їх з Совстського Союзу. Зараз же після заінсценізованого у Москві шпигунського показу з експонуванням буцімто американського шпигунського виряду та з виведенням чотирьох „американських шпигунів" ,колишніх російських еміґрантів, яких зловлено перед кількома роками і які перед журналістами... признавалися до всіх і найбільш неможливих „злочинів", совстський уряд наказав виїхати із Совстського Союзу двом морським аташе американської амбасади капітанові Полові Р. Уфелманові та ляйтенантові Вільямові С. Луїсові. Вони мали займатися шпигунською діяльністю і фотографувати військові об'єкти. Як виходить з повідомлення, поданого до преси пресовим референтом державного департаменту Линколном Вайтом, обидва викинені востаннє американські морські аташе стали жертвами нападу (в дні 26 січня ц. р.) на одній з вулиць Ленінграду, де група одягнених по цивільному осібняків напала на них, намагалася вирвати в них фотоапарат й у висліді одного з них побила. Цілій тій сцені приглядався з боку спокійно совстський міліціонер, який щойно після того, як напасникам не повелося відібрати ляйт. Луїсові фотоапарату, сконфіскував цей апарат і заарештував обидвох аташе, відставляючи їх на поліційну станицю. Американська амбасада в Москві висловила рішучий протест проти такого трактування американських аташе, тим більше, що вони виказувалися всіма потрібними документами і мали дозвіл на фотографування, але совстський уряд замість покарати спричинників нападу і незаконного затримання дипломатів ,наказав обидвом аташе виїхати з совстської території.

Айзенгавер вірить, що зменшується небезпека атомової війни

Вашингтон. — На думку президетна Айзенгавера небезпека атомової війни стається менша, бо провідники держав усвідомлюють собі, що „користування цією зброєю було б самовбивством". Президент заявив, що тепер збільшилася небезпека для держав, бо „одна воднева бомба, скинена на якусь країну, може спричинити більше шкоди, як всі бомби, скинені на Німеччину під час попередньої війни". Президент твердив, що, на його думку, ЗДА не знаходяться в гіршому становищі щодо оборони, як це було в давніших роках під час миру. І тому не мають слушности „деякі люди", які твердять, що СССР починає вести перед в деяких ділянках озброєння. Під тими „деякими людьми" Айзенгавер розумів демократичного сенатора з стейту Мізурі та колишнього секретаря летунства Стюарта Саймінґтона, який твердить, що совстське летунство перевищає летунські сили цієї країни.

Москва пропонує з'їзд 5-х міністрів закордонних справ

Об'єднані Нації. — Совстський віце-міністер закордонних справ Василій Кузнєцов передав представникам ЗДА, Англії, Франції і Канади однозгучні ноти від совстського уряду, з пропозицією, щоб у нарадах Підкомісії Об'єднаних Націй для справи роззброєння, які мають відновитись 11 березня ц. р. у Лондоні, взяли участь міністри закордонних справ всіх названих п'ятьох держав. Ця Підкомісія відновлює свої невдачні наради над безнадійною справою роззброєння згідно з дорученням від Генеральної Асамблеї, яка поручила Підкомісії розглянути всі існуючі проєкти від усіх держав. За пресовими коментарями, ця остання совстська пропозиція має на увазі пропаґандивний ефект, що ось — мовляв — тільки Москва прив'язує таку велику вагу до справ роззброєння. З другого боку не виключають, що в Лондоні Совєти знову виступлять з якоюсь новою „сенсацією" і що вони хотіли мати там відразу авторитетних репрезентантів всіх п'ятьох держав. Західні чинники поставились відразу дуже холодно до совстської пропозиції. Вона пробує „заднім входом" перепачкувати останню пропозицію Булґаніна, щоб з'їхались всі голови урядів 4-х великодержав і Індії. През. Айзенгавер відповів тоді, що він воліє, щоб про справу роззброєння говорено на терені Об'єднаних Націй. Москві залежить на шумі про сам факт таких конференцій, а не на конструктивному полагодженні справ, коментують західні часописи.

Після 49 заперечень Москва призналася до ліквідації дипломата

Стокгольм. — В 1945 році, після приходу совстських військ на Мадярщину, в Будапешті „зник" шведський дипломат, секретар шведського посольства, Раул Валленберґ, який допомагав мадярським жидам рятуватися від знищення в гітлерівських концтаборах, засобляючи їх документами і вможливлюючи їм втечу чи переховання. Всі заходи шведського уряду для віднайдення Валленберґа були даремні. З огляду на те, що були вістки, що його ув'язнили Совєти, Швеція зверталася 49 разів на протязі 12 років до совстського уряду із запитом про долю Валленберґа і 49 разів одержала відповідь, що совстський уряд не має ніяких інформацій про Валленберґа і не знає, де він перебуває, ані про те, що з ним сталося. Щойно за 50-им разом, дня 7 лютого 1957 року совстський уряд повідомив Швецію, що Раул Валленберґ помер тому десять років, дня 17 липня 1947 р. у в'язничній келії на Луб'янці... несподівано, від серцевої атаки, на 36-ому році життя. Водночас із цим совстський уряд виправдав свою непоінформованість про Валленберґа на протязі цілих десяти років тим, що в'язнив Валленберґа шеф совстської державної безпеки Абакумов, не інформуючи про це совстського уряду і брешучи йому, що йому нічого про Валленберґа невідомо. Абакумова, який був співробітником Берії, розстріляно вже після смерти Берії в грудні 1954 року.

НАРАДИ З КОРОЛЕМ САВДОМ ЗАКІНЧИЛИСЬ ПОВНОЮ ЗГОДОЮ

Вашингтон. — Повну згоду осягнено в нарадах між найвищими репрезентантами ЗДА та королем Савді Арабії Савдом і його найближчими дорадниками. Савді Арабія погоджується на дальше існування летунської бази ЗДА в Дарані в Савді Арабії впродовж найближчих п'яти років, а ЗДА даватимуть Савді Арабії зброю і технічну поміч у вишколюванні додаткових з'єднань арабської армії. Офіційний комунікат із ближчими подробицями порозуміння заповіджено на п'ятницю 8 ц.м., після того, як король Савд складе пращальну офіційну візиту президентові Айзенгаверові на закінчення свого 11-денного перебування у Вашингтоні. Вирішна 3 і пів-годинна конференція відбулась у минулу середу. Взяли в ній участь державний секретар Дж. Ф. Доллес і віцеміністер закордонних справ Савді Арабії шеїх Юсеуф Ясін, як також савді-арабський міністер фінансів шеїх Мохаммед Сурур і савді-арабський амбасадор у Вашингтоні шеїх Абдуллах аль-Хайял. Міністер Ясін заявив журналістам після закінчення тієї конференції: „ми погодились в усьому, про що дискутували".

На великий успіх американсько-арабських нарад у Вашингтоні вказав також міністер закордонних справ Ливану д-р Чарлз Малік, який відвідав короля Савда у Вашингтоні та нараджувався з високими урядовцями державного департаменту. Він славив короля Савда, як людину „з почуттям реалізму, практичну й з широким поглядом", а „доктрину Айзенгавера" назвав тією історичною американською ініціятивою, яка може започаткувати відворот різних арабських держав від невтралізму. Д-р Малік признав, що це „щойно започаткування того процесу", проте він висловив надію, що коли той процес закінчиться, то „справи на Середньому Сході виглядатимуть куди краще, аніж виглядають тепер". На бенкеті в Клюбі Крайової Преси у Вашингтоні в минулу середу відчитано промову приявного там наступника престолу Іраку, Абдула Іллаха, який відмовився особисто промовляти, покликаючись на свою вроджену нехіть виступати з публічними промовами. Князь Абдул Іллах заявив, що він уважає, що труднощі Середнього Сходу можна розв'язати виключно лише за допомогою від ЗДА, приєднався повністю до „доктрини Айзенгавера" та звернув увагу на необхідність розв'язати конструктивно проблему одного мільйона арабських втікачів з обширу, що його тепер займає Ізраїль. Сам король Савд, виступивши в минулу середу в телевізійній передачі, підкреслив заслуги єгипетського президента Нассера, як „оборонця Єгипту й інших арабських країн проти агресії". Ці слова — коментують часописи — мали на цілі затерти враження, що могло настати в Єгипті, наче б вашингтонські розмови короля Савда віддалили його від Єгипту.

Герші за вишкіл умовно звільнених із військової служби

Вашингтон. — Директор Поборової Служби генерал-ляйтенант Луїс Б. Герші заявив в Підкомісії Військових Справ в Палаті Репрезентантів, що добре було б дати військовий вишкіл і тим, яким відкладено військову службу як батькам або з якоїсь іншої причини. Генерал Герші сказав, що „турботливо думати про те", що зробили б ЗДА, коли б їм нагло прийшлося збільшити свої збройні сили на два мільйони вояків. Уряд мусів би покликати до військової служби старших колишніх вояків, або закликати зовсім невишколених рекрутів. Герші стверджує, що в цій країні є коло п'ятьох мільйонів юнаків в найкращому для військової служби віці. З того вільки 1,300,000 є такі, що їх дійсно можна покликати до війська, бо 1,400,000 між ними є вже батьками родини, яких не вільно брати до війська, а 2,300,000 належать до таких категорій, що також звільнені з війська. На думку Герші всі здібні до військової служби юнаки повинні відбути військовий вишкіл, для свого добра і для користи країни.

Члени Конґресу плянують зменшити бюджет на два до сімох більйонів

Вашингтон. — Республіканські конґресові провідники майже однозгідно заявляють, що предложений президентом Айзенгавером федеральний бюджет є завеликий, і тому треба всіми засобами старатися, щоб його зменшити. Провідник республіканської меншости в Сенаті сенатор Вільям Ф. Новленд заявив, що бюджет треба б зменшити на два більйони долярів. Та голова Політичної Республіканської Комісії в Сенаті сенатор Стайлес Бріджес гадає, що в бюджеті Президента можна втяти 5 відсоткову суму, це значить коло 3.5 більйона долярів. І республіканська сенаторка Марґарет Чейс Смит твердить, що бюджет можна зменшити на 5 відсотків. Нововибраний нюйоркський сенатор Джекоб К. Джевітс сказав, що, на його думку, бюджет зовсім не є завеликий, коли беремо до уваги наші зобов'язання, відповідальність перед світом та ресурси країни. Демократичний сенатор Френк Дж. Лавші заявив, що бюджет „може бути і мусить бути менший". Голова Комісії Видатків в Палаті Репрезентантів конґресмен Кларенс Кеннон гадає, що комісія проходитиме всі пункти бюджету та їх зменшувати так, щоб на тому не терпіла діяльність окремих урядових аґенцій.

В Йорданії забороняють комуністичну пропаґанду

Амман. — Йорданський уряд заборонив продаж совстських часописів і висвітлювання совстських фільмів, як також поширювання пресового бюлетену совстської інформаційної аґенції ТАСС, який друкується в сусідній Сирії. Рішучий виступ йорданського уряду проти комуно-совстської пропаґанди прийшов в три дні після того, як часописи в Йорданії оприлюднили текст листа короля Гуссейна до прем'єра Набульсі, щоб уряд мав на увазі небезпеку, яка грозить від комуністичної інфільтрації. У тому листі король Гуссейн перестерігав проти небезпеки, що „новий імперіялізм може заступити старий". Король в своєму листі виразно називав „брехунами" комуністів, які підшиваються під націоналістичні гасла і вдають націоналістів, не будучи ними. Гострий виступ короля Йорданії проти комуністів і проти Совстського Союзу наробив великого шуму в арабському світі з уваги на недавнє твердження сирійського прем'єра, що він нібито „не бачить" ніякої комуністичної небезпеки. Одвертий виступ ливанського міністра закордонних справ Маліка з похвалами для „доктрини Айзенгавера" і відвідини короля Савда в ЗДА — це дальші удари по совстській інфільтраційній акції на Середньому Сході.

Мадярські втікачі демонструють проти репатріяційної комісії

Відень. — Грудками змерзлої землі й зневажливими окликами юрба мадярських втікачів в одному віденському таборі прийняла в минулу середу комуністичну репатріяційну комісію, що прибула з Будапешту. На кількасот мешканців табору, тільки двоє зголосились на розмову з комісією. Одна жінка, що її чоловік залишився в Будапешті, діставши запевнення від членів комісії, що її не будуть переслідувати, заявила готовість вернутись до дому, а один втікач заявив, що він „ще надумається". Зате — минаючи репатріяційну комісію, переїхали через Відень до Будапешту два мадярські легкоатлети, члени Олімпійської дружини з ігрищ в Австралії, які залишились були в Австралії і були допущені до ЗДА. Вони заявили, що ніякі інші мотиви, як тільки туга за батьківщиною і своїми родинами спонукала їх вернутися. — Тим часом комуністичний мадярський уряд Яноша Кадара зголосив на письмі протест до Об'єднаних Націй, що — мовляв — Об'єднані Нації, переслухуючи тільки ворогів режиму, мадярських втікачів, про ситуацію на Мадярщині, намагається дати перед світом цілком фальшивий образ нинішньої Мадярщини. Зрештою, той мадярський документ — повний демагогічних, пропаґандивних випадів проти вільного світу. Спеціяльна 5-членна Комісія ОН переслухала до цього часу кол. міністра в уряді Імре Надя Анну Кетлі, кол. посадника Будапешту Йосифа Коваґо і команданта повстанських військ, генерала Белю Кіралі. Речник ЗДА в Об'єднаних Націях заявив у зв'язку з цим протестом уряду Кадара, що найкращий спосіб дати Об'єднаним Націям можливість зібрати абсолютно об'єктивний і всесторонній матеріял про Мадярщину — допустити ту Комісію до Будапешту.

АФП-КІО хоче організувати робітників „з білими ковнірцями"

Маямі Біч, Флорида. — Виконна Рада Американської Федерації Праці — Конґрес Індустрійних Організацій при закінченні своїх зборів повідомила, що плянує на більшу скалю організувати працівників умових професій, так званих робітників „із білими ковнірцями". Тих працівників, досі незорганізованих, має бути коло 13,000.000 мільйонів. Мають визначити 120 організаторів, які повинні зайнятися цією справою. Голова АФП—КІО Джордж Міні заявив, що тепер повинна вдатися ця акція, бо вже немає правного розходження між окремими спілками, хто мав би зайнятися цією справою. Та в дійсності ще немає дійсного об'єднання між окремими спілками, які об'єднують робітників споріднених фахів, бо вже почався спір між Асоціяцією Металістів і Спілкою Електричних Робітників за те, хто з них має право на те, щоб бути провідником робітництва з цих фахів.

Палата прийняла законопроєкт про допомогу потерпілим від посухи фармерам

Вашингтон. — Палата Репрезентантів більшість 270-ох до 108-ох голосів прийняла законопроєкт про допомогу тим власникам тваринних фарм, які потерпіли від посухи. Згідно з цим законопроєктом власники тваринних фарм діставатимуть стільки допомоги за знищені посухою поля, скільки становить оренда тих земель. Секретар рільництва Езра Тефт Бенсон є проти того законопроєкту, який в дечому є подібний до „земельного банку", бо той проєкт допомагав би більше великим фармерам, а не меншим власникам тваринних фарм, хоч вони найбільше потребують допомоги. Бенсон заявив, що уряд внесе свій законопроєкт в цій справі, який основуватиметься на спостереженнях президента Айзенгавера з районів навіщених посухою. Гадають, що Сенат змінить той, Палатою прийнятий законопроєкт.

І. Г. Фарбен виплатить відшкодування в'язням німецьких концтаборів

Бонн (Німеччина). — Ліквідатори великого німецького хемічного тресту І. Г. Фарбен, у фабриках якого працювало під час другої світової війни багато в'язнів з німецьких концентраційних таборів, особливо ж із ославленого табору в Освєнцімі (Аушвіц), погодилися після двох років переговорів виплатити відшкодування понад трьом тисячам кол. в'язнів, здебільша жидів, що були на примусових роботах у фабриках згаданого тресту. Оконечний договір у справі виплати цього відшкодування підписано між керівництвом згаданої німецької індустрійної компанії і репрезентантами Конференції жидівських матеріяльних претенсій до якої належать 22 жидівських організації. Ліквідатори тресту погодилися виплатити пошкодованим суму до 27,000,000 німецьких марок (6,430,000 долярів), — яка має бути розділена між в'язнями що були на невільничій праці у фабриках І. Г. Фарбен в Освєнцімі. Одержить відшкодування яких 3,000 жидів і кількасот в'язнів інших національностей, які подали заяви в справі своїх претенсій проти згаданого хемічного тресту, який находиться тепер у стані ліквідації. В'язні, що працювали понад шість місяців або й довше, одержать по 5,000 німецьких марок, і ті, що працювали коротше, одержать менші суми. Виплати будуть зреалізовані щойно тоді, як всі претенсії будуть зареєстровані і тому теж з відшкодування зможуть скористати і ті колишні в'язні, що працювали у згаданих фабриках, і не подали ще заяв у справі своїх претенсій до І. Г. Фарбен. Виплати почнуться щойно в 1958 р. Керівництво І. Г. Фарбен погодилося відвести 30 мільйонів нім. марок на окремий фонд, з якого будуть виплачувані відшкодування.

● **Виконна Рада Американської** Федерації Праці — Конґресу Індустрійних Організацій домагається скасувати закони, які узалежнюють право голосування в шістьох стейтах від плачення податку.

● **В Ню Рошел**, Н. Й., помер на 102-му році життя Чарлз В. Пушард, що як працівник „Соконі Мобіл Ойл Компані" пішов у 1924 році на емеритуру і від того часу вибрав пенсій на 170,000 долярів, ведучи при тому власну контору посередника в продажі реальностей.

Редактор „Дейлі Воркер" критикує „Совєтскую Росію"

Ню Йорк. — Редактор закордонних проблем в комуністичному щоденнику „Дейлі Воркер" Джозеф Кларк написав статтю, в якій атакує комуністичний часопис із Москви „Совєтскую Росію" за те, що накликає всі комуністичні партії світу наслідувати совстський шлях до комунізму „Ніщо не може бути більш чуже марксизмові, пише Кларк, як те, щоб всі країни йшли до соціялізму тим самим шляхом". Кларк заявляє, що він не є „національним комуністом", ані не змагає до того, щоб „розбивати комуністичний рух". Кларк твердить, що він зовсім не відділяв ленінізму від марксизму, і на основі цитатів з Енґельса і Леніна обороняє своє становище, зайняте в статті, яку атакує „Совєтская Росія". Той совстський часопис або зовсім не наводить тих місць, проти яких виступає, або наводить їх в перекрученій формі, пише Кларк. Та все ж таки Кларк тішиться, що, мовляв, можна дискутувати з московськими комуністами. Та якби він жив у Москві, то не мав би й тієї можливости.

В АМЕРИЦІ

● **Департамент праці** повідомляє, що майже третина всіх затруднених в ЗДА — це жінки. Минулого року на 65 мільйонів зареєстрованих робітників — жінок було 21,000,000. Під час другої світової війни затруднених було тільки 19,500,000 жінок.

● **У стейті Монтана** коло гір Біттер Рут снігова лявіна присипала тяґаровий поїзд залізничої лінії „Норт Пасифік". Ніхто з п'ятьох залізничників, що були в тому поїзді, не потерпів.

● **Правний дорадник** сенатської Підкомісії Внутрішньої Безпеки, Роберт Морріс, заявив, що нюйоркські комуністи вислали були Германа Лайврайта до Ню Орлінсу, Луїзіяна, щоб він, працюючи на телевізії, поширював комуністичну ідеологію. Лайврайта судять за образу Конґресу, бо він відмовився зізнавати, чи був і є комуністом.

● **Канадійський міністер** торгівлі С. Д. Гав заявив у Палаті Громад в Оттаві, що ізраїльський уряд уневажнив договір про замовлення в Канаді 24 джетових нищильників. Канадійський уряд припинив доставу цих літаків після того, як Ізраїль заатакував Єгипет. Ці літаки будуть передані канадійському летунству.

● **Президент Айзенгавер** заявив на пресовій конференції про конечність затримати виховні програми телевізії. Президент склав у цій справі заяву в зв'язку з тим, що деякі програми телевізії забирають забагато місця для торговельних оголошень, і тому загрожує небезпека, що із телевізії можуть зникнути виховні програми.

● **Генеральний поштмайстер** Артур Е. Соммерфілд дістав протягом одного лише дня 500,000 поштових карток в зв'язку з 200-річчям маркіза Ляфаєтта, героя Американської Визвольної війни. Соммерфілд вислав до Франції поштмайстрові Аблеві в містечку Шарбоніє поштові марки з портретом маркіза.

У СВІТІ

● **Англійський суддя** Івен Монтаґі публічно перепросив англійську торговельну фльоту за свій вислів, що ніби ця фльота „затруднює половину шумовиння з цілої Англії, яке під час війни втікає від військової служби". Названий суддя був високим старшиною розвідки у воєнній фльоті під час останньої війни і на основі свого досвіду написав книжку „Чоловік, що його не було", яка після переробки на фільм дістала світовий розголос.

● **У Болгарії** впродовж останніх двох місяців виключено 1,500 студентів з різних високих шкіл. 200 студентів заарештовано в самій Софії під закидом „контрреволюційної" діяльности.

● **Д-р Альберт Швайцер**, що його називають „наймудрішою людиною в світі", нагороджений в 1925 р. премією Нобля, філософ, лікар, природник, музика і гуманіст, написав до президента Айзенгавера листа, в якому просить його підтримати Францію на терені Об'єднаних Націй під час дебат над політикою Франції в Альжирі. Швайцер, який більшість свого довгого життя провів в Африці і тепер є там керівником шпиталю для прокажених, вважає, що Франція веде величезну культурну й цивілізаційну місію, без якої африканські народи стояли б на куди нижчому рівні, як тепер.

● **Комуно - китайський уряд** наслідує супроти окупованого Тибету політику совстського уряду, стосовану супроти всіх уярмлених Москвою країн. Тибетанців масово вивозять і „переселюють" у віддалені китайські околиці, а до Тибету привозять китайських колоністів, здебільша з комуністичного активу. Таким чином поселено у Тибеті вже щонайменше 50,000 китайців.

● **Маршал Фрідріх Павлюс**, який, бувши командантом німецької VI армії в останній світовій війні, програв битву під Сталінградом і тією поразкою започаткував розгром німців в СССР, помер на 66-му році життя у своєму домі на передмісті Дрездену. У сталінградській битві згинуло 200.000 німців. З-поміж 90,000, які дістались в совстський полон, лише кілька тисяч вижили в совстських концтаборах. Цю битву большевики виграли виключно завдяки американській допомозі зброєю, муніцією і харчами, що вони постійно промовчують.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street. Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES.	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75
В Джерзі Ситі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	6.50	Six Months	6.50
На три місяці	3.50	Three months	3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

СЕСІЯ УНРАДИ

Згідно з попередніми інформаціями з Европи, саме сьогодні мала б там початись четверта з ряду сесія Української Національної Ради, парляментарного складового органу екзильного Українського Державного Центру, що своїми традиціями нав'язує до уряду і парляменту колись вільної, хоч і короткотривалої Української Народної Републіки, знищеної комуно-московським насильством, при активній допомозі інших імперіялістичних сусідів України. Складовими частинами того Центру ,крім УНРади, є ще Виконний Орган та Президент УНР в екзилі.

Теперішня сесія УНРади, як згадано, є четверта з ряду, після реорганізації Державного Центру в червні 1948-го року. Перша сесія відбулась в днях від 16 до 20 липня 1948 року при величезному піднесенні всієї української еміграції, з уваги на її консолідаційний характер, тенденції та перспективи. Цю сесію коментовано як „нову добу в українській історії", як „ту іскру, що запалить новий вогонь завзяття в серцях усіх вірних синів українського народу в Україні та в розсіянні сущого" („Свобода", 30-го липня 1948 р.).

На жаль, надії не виправдались. Друга сесія, що відбулась в днях 23-27 червня 1949-го року, проходила вже під знаком кризи, яка почала витворюватись всередині УНРади і яка в різних відмінах та з різними відтінями постійно поглиблювалася аж до сьогодні. В кожному разі, вже з початком січня 1950-го року свою участь в УНРаді та співпрацю з нею припинила тоді ще об'єднана Організація Українських Націоналістів-революціонерів, яка в дальшому перетворилась в Закордонні Частини ОУН і сама розбилась на дві групи.

Обидві перші сесії УНРади відбулися ще за життя президента УНР сл. п. Андрія Лівицького, а третю сесію, яка відбулась в днях 6-12 березня 1954-го року, скликав уже новообраний президент УНР в екзилі, д-р Степан Витвицький, який скликав і теперішню, четверту сесію.

Теперішню, четверту сесію скликано в обставинах чи не найбільшої кризи в УНРаді, яка поширилась з початкових ідеологічно-принципових розбіжностей на конкретно-політичні і охопила не тільки нові проблеми, але й нові групи, зокрема в досить гостру внутрішню опозицію перейшла Організація Українських Націоналістів під проводом полк. А. Мельника. Всі дотеперішні спроби вже не тільки привернути УНРаді консолідаційний характер, який вона мала початково, але бодай припинити дальше поглиблювання кризи, не мали досі успіху. Не мала його і посередницька ініціятива Пан-Американської Конференції, не збільшують надії на поважніший успіх і останні повідомлення про нові заходи президента д-ра Витвицького та його переговори з представниками опозиційних угрупувань всередині УНРади і поза нею.

Не маємо точних і докладних інформацій про все те, що діється тепер довкола і у зв'язку з сесією УНРади. Інформації від наших кореспондентів з різних середовищ частинно суперечні, але в загальному не дають вони багато причин до оптимізму. В додатку наспіло повідомлення, що один із лідерів УНРади, з особою якого зв'язувано всілякі спекуляції, знову захворів, і були навіть припущення, що через це і сама сесія готова бути відложена. Та це вже справи занадто не змінює, в кожному разі її не поліпшує.

Такий внутрішній стан в УНРаді і загальне внутрішньо-українське політичне тло, за яке відповідальні і УНРада, і її противники та суперники, навівають журбу і на нас, американських українців, що у своїй масі навіть не визнаються і не хочуть визнаватись в усіх тих більших і менших внутрішніх суперечностях української політичної еміграції в Европі, бо стояли і непохитно стоять на становищі, що українській визвольній справі найкраще можна прислужитись єдністю та відповідно сконсолідованою акцією.

Саме з такого становища і під таким кутом приглядатиметься наш загал теперішній сесії УНРади і очікуватиме її висліду, хоч в теперішній ситуації це є радше „сподіванням без надії". Немає бо, щонайменше невідома загалові якась нова концепція, що могла б вивести цю інституцію з „мертвої точки" її вже хронічної кризи, не видно й лідерів, які зуміли б таку концепцію видвигнути і зреалізувати. Якщо б це сталося на теперішній сесії УНРади чи з її приводу, або якщо б ця сесія бодай до того спричинилася, то в наших обставинах і вона могла б стати історичною, навіть без знаків наведення. Дай Боже, щоб так сталося!

ЗМІНА В НАЙВИЩОМУ СУДІ ЗДА

У четвер минулого тижня суддя Найвищого Суду ЗДА Стенлі Ф. Рід повідомив листовно президента Айзенгавера, що він рішився відійти у стан спочинку з уваги на свій вік, в якому „не було б розумно піддаватись далі безперервному напруженню, що його вимагає зосереджування всієї уваги" на скомплікованих правно - конституційних проблемах. За законом 24 вересня 1789 року про створення Найвищого Суду з юридичними прероґативами на терені всієї країни, і законом 25 червня 1948 року, що визначав число суддів Найвищого Суду ЗДА — вісім, поруч дев'ятого, голови, — суддя Найвищого Суду має право резиґнувати по десяти роках служби і переступленні 70-го року життя, після чого дістає свою повну платню в сумі 35,000 долярів річно. Стенлі Ф. Рід вислужив 19 років у Найвищому Суді і має 72 роки. Президент Айзенгавер, прийнявши до відома його зречення, відзначив його заслуги і його „блискучий запис у публічній службі".

Таким чином з днем 25-го ц. м. в Найвищому Суді ЗДА звільняється місце. З уваги на мале число його членів і величезне значення, що його має він у житті країни, як інтерпретатор законів з основним конституційним законом включно та вирішний чинник у вирішуванні актуальних спірних проблем загального значення, які виринають із різного розуміння існуючих законів, чи з браку відповідного закону, що уточнював би дану справу, — кожна зміна в персональному складі Найвищого Суду викликає загальне зацікавлення в політичних колах Америки. При існуючій двопартійній системі першорядне значення має партійна приналежність окремих суддів, бо при всій чесності, надпартійному підході до розуміння права і почутті права, що стоїть понад партійними програмами, політичний і філософський світогляд судді мусить відбиватись на його практичних рішеннях. Тому за двадцять років перебування при владі Демократичної партії Найвищий Суд став майже цілком демократичний. Коли президент Айзенгавер у 1953 році вступив в урядування, то в Найвищому Суді було вісім демократів і один републіканець. З них п'ять були призначені Ф. Д. Рузвелтом і три — Гаррі Труманом. Єдиним републіканцем з тих попередніх адміністрації залишився суддя Геролд Г. Бартон, призначений Гаррі Труманом.

Сам президент Айзенгавер призначив уже трьох членів Найвищого Суду: голову Найвищого Суду Ірла Воррена і суддів Джана М. Гарлана та Вільяма Дж. Бреннана .Два перші — републіканці, останній — демократ. Однак, береться під увагу що ще в цьому місяці суддя Гюґо Л. Блек матиме 71 рік (27 лютого) ,а 15 листопада суддя Фелікс Франкфуртер переступить 75-ий рік життя. Впродовж найближчих чотирьох років своєї каденції президент Айзенгавер імовірно матиме можливості скористати з свого конституційного права — призначати членів Найвищого Суду. Суддя Рід за своїм світоглядом був консерватистом, але інколи голосував з лібералами. З знаменних його виступів пригадують, що він був єдиним, хто висловився проти рішення решти своїх колеґ, які заявилися проти навчання релігії в публічних школах. Він мотивував на письмі, що те рішення більшости членів Найвищого Суду по лінії конституційного розмежування Церкви від держави було занадто „негнучке". Зате приєднався до голосного рішення про неконституційність дальшого зберігання засади „рівний, але окремий" у відношенні до рас в ЗДА, на якій спиралася сеґреґація в південних стейтах.

У зв'язку з обсадженням вакантного, після відходу судді Ріда, місця, ведеться в американській пресі палка дискусія на тему: чи членами Найвищого Суду мають бути тільки професійні юристи, передусім судді з довгорічною практикою, а далі адвокати та прокуратори, — чи можуть бути також політики і державні діячі з правничою освітою. Президентові Айзенгаверові закидали, що він застосував „принцип нефаховости", коли 5-го жовтня 1953 року до Найвищого Суду призначив його головою колишнього губернатора Каліфорнії Ірла Воррена. За минулих три з лишком роки практика показала, що це призначення правильне і Ірл Воррен своїм спокоєм, зрівноваженістю, особистою гідністю ,надзвичайно совісним і поважним підходом до кожної справи, що приходила на розгляд Найвищого Суду, врешті глибоким теоретичним знанням права і законів здобув собі повну пошану й симпатії всіх його членів і керує цією установою з великим тактом і хистом. Загальне признання зустрів вибір, що його зробив Президент 16-го жовтня минулого року, коли призначив суддею 51-річного Вільяма Джозефа Бреннана, суддю з стейту Ню Джерзі. Сам Бреннан — як він признався тоді журналістам — був найбільш здивований і заскочений цим вибором, що про нього дізнався щойно з уст Президента: викликаний до Вашинґтону телефонічно, він не уявляв собі, що саме скажуть йому.

Найповажнішим кандидатом на місце Стенлі Ріда має бути — як твердять газети — генеральний прокуратор Герберт Бравнелл. Але поруч з ним називають федерального суддю Елберта Парра Туттла з Атланти, Джорджія, та сенатора Джана В. Брикера з Огайо. Всі вони — републіканці. З демократичного боку призначення Бравнелла зустріло б опозицію, бо демократи не можуть забути йому його закиду у промові в Шикаґо в 1953 році, що, мовляв, президент Труман затримував Гаррі Декстера Вайта на становищі заступника секретаря скарбу Морґентава ще й тоді, коли знав, що Вайта підозрівають у веденні шпигунської роботи на користь Совєтів .Труман палко заперечував цьому, що в свою чергу викликало репліку від републіканців, що в тому часі, мовляв, Труман взагалі легковажив комуністичну інфільтрацію, називаючи „червоними оселедцями" службовців, запідозрених у комунізмі. Проте, мабуть, Бравнелл таки дістав би затвердження на те становище Сенатом великою більшістю. З призначенням його, чи іншого члена Републіканської партії суддею — у Найвищому Суді буде вже 4 републіканці на 5 демократів. Хоч тепер державне життя в Америці вже настільки устабілізоване з погляду правопорядку, що нема таких справ, які ділили б громадянство і викликали б у ньому пристрасні спори, залежні від рішень Найвищого Суду, проте значення цього Суду, як нормативного чинника, однаково велике і загально признане.

Ярослав Курдидик

БОЙОВЕ ПРИЗНАЧЕННЯ — ЦІЛА НАША ЗЕМЛЯ...

Те, чого довершили недавно американські летуни, які облетіли у трьох стратофортецях Б-52 земну кулю за 45 годин і 19 хвилин, не має прецеденсу не лише у ділянці авіяції, але й в цілій глобальній стратегії, у якій підтверджується, що всі дотеперішні теоретичні міркування про те, щоб розтягнути мілітарну контролю над нашою планетою — зреалізувалися і стали дійсністю. Ми є водночас свідками, що добитися такого успіху прийшлося американському летунству не так то легко. Вистачить пригадати, скільки то було невдач і трагічних випадків з такими повітряними велетнями, як Б-36, а пізніше Б-47 і Б-52, аж поки не усунено всі технічні недостачі в летунському машинобудівництві й не осягнено той „маргінес", від якого почався тріюмф американського бойового летунства.

Не зважаючи на те, що американська міжконтинентальна ракета „Шарк" пролетіла вже 5 тисяч миль, воєнні летунські знавці твердять, що доба міжконтинентальних ракет, що летітимуть із швидкістю 10-15 тисяч миль на годину і що за 30-50 хвилин зможуть досягнути кожну ціль на наших континентах ,почнеться щойно у найближчих десятьох роках. Теперішній період часу для летунства називають вони „перехідною стадією вдосконалення" з включенням до неї ракетної зброї, але все ж таки з домінуючою перевагою у всесвітній стратеґії глобального летунства. Виходить, нібито треба прийняти засаду, що принаймеше в найближчих 5 роках домінуватиме т. зв. „24-годинна дефензивно - нападна система" на відміну від майбутньої „одногодинно - ракетної".

Вже сьогодні при „24-годинній системі" грають поважну ролю не то години, а хвилини й секунди. І тому, як твердять фахівці, залишається просто неймовірно мало часу, щоб обмірковувати й розробляти широкі пляни, переводити якісь корективи чи нашвидку імпровізувати щонебудь. Це саме й зумовило те, що SAC (Стратеджік Айр Коменд) має свій т. зв. „стандартний плян", у якому береться до уваги всі „рейси" можливих налетів на цілий СССР. Узгляднюється хіба тільки метеорологічні дані якихось більших повітряних коливань і відповідно до того змінюється висоту й швидкість атомовозів над деякими обширами континентів.

Велетенський розвідчий апарат постійно передає відомості з цілого світу про пересунення ворожих військ, їхні концентрації чи дислокації, а в першу чергу про те, що діється у „відкритих воротах", якими в летунській термінології називають простір, що охоплює Аляску й Північну Канаду. І тоді, коли, наприклад, в ОН дипломатія від „холодної війни" зуживає дні, а то й тижні для вирішення якоїсь середньої важливости міжнародної справи, головному штабові SAC потрібно ,щоб вирішити основну міжнародну мілітарну ситуацію, не більше як годину.

Вже понад два роки кожний член „висортуваної ґльобальної команди" Б-52 має закарбоване у своїй пам'яті місто чи якийсь індустріяльний центр в СССР на випадок, якщо вибухне війна. З тим своїм призначенням він не розстається ані вдень, ні вночі. Для одних з них призначена як ціль Москва, для інших Ленінград, Магнітогорськ, Порт Артур, Петропавловськ чи Таво-Тува, що є нібито головним центром совєтської атомової продукції. Кожний з летунів перелітає у своєму тренінгу таку кількість миль, яка потрібна йому, щоб досягнути наміченої ціль. Коло 70% стратегічних полетів не узалежнюється від атмосферичних умовин з уваги на їхню стратосферичну повітроплавність.

І на випадок, якщо Москва зробила б перший ворожий кивок — як про це висловився один з членів головного штабу SAC — „ми накриємо цю країну так, що вона після першого нашого налету не буде спроможна ніколи мілітарно відреставруватися". Для прикладу досить собі уявити, що одним тільки налетом SAC може перетворити сотні міських та індустріяльних осередків у Гірошіму.

Б-52 обслуговує „летунська сметанка", і кожний летун мріє туди попасти. Про стратосферичні велетні всі вони одної думки: у повітрі, під час лету — це вершок поворотности й сили ,але на землі, особливо під час підлету або приземлювання, це неуявні незугари... Найкраще положення для таких велетнів — це висота 50 тисяч стіп і більше. Не забуваймо, що потребують вони окремих летунських майданів з розбіжними на 12 тисяч стіп. З повним „бойовим вивінуванням" Б-52 важить понад пів мільйона фунтів. Він забирає зразу три вагони пального, щоб годувати ним вісім машин силою 11 тисяч механічних коней. Його електричної енергії може вистачити для того, щоб обслужити 75 середнього розміру мешкальних домів, а з його електронічних тюбів можна виготовити 150 найкращих телевізорів. Засяг його крил дорівнює 185 стопам, і щоб задержати цей алюмінійовий птах при його причалі, він має гамульці, що можуть загальмувати 1050 автомобілів у повному розгоні.

Під час інтервю один з членів залоги, що облетіла недавно нашу плянету, заявив: „Рідко хто може уявити собі, якої великої напруги й зусиль вимагається від людей ,що працюють у самому центрі SAC, чи від тих, що відбувають постійно довгі й виснажливі тренінґові полети. Так, це дуже важко собі уявити. Але ще важче собі уявити, — закінчив цей летунський старшина, — як там почувають себе головачі в Москві ,коли вони переконуються, що наші міжконтинентальні досягнення переходять у неймовірно нищівний бойовий стандарт".

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЩЕ ПРО 40-РІЧЧЯ ІВАНА ФРАНКА

У „Свободі" ч. 211 з дня 2-го листопада м. р. Володимир Дорошенко надрукував під нагоголовком „Митрополит Андрей Шептицький та Іван Франко" спомин про Ювілей 40-ліття письменницької праці І. Франка, що відбувся у Львові 1913 року. В. Дорошенко покликується на статтю покійного д-ра Івана Німчука, яка була надрукована вже по смерти останнього у тижневику „Українські Відсті", що виходять в Едмонтоні ч. 22 з дня 28 травня 1956, де був опис цього святкування, і пише, що свято відбулося 1913 року у Львові у великому театрі і що Митр. Андрей під гарячі оплески присутніх впровадив Івана Франка під руку на почесне місце.

Отож, наскільки пригадую, насправді так воно не було. Поперше Ювілей відбувся у залі колишньої львівської філармонії, тепер Театрі ім. Лесі Українки, а справа впровадження Митрополитом Андреєм під гарячі оплески д-ра Івана Франка на почесне місце представляється інакше. Два дні перед Академією я зайшов купити до каси філармонії квиток на Академію. В касі квитків уже не було, крім одної льожі на І поверсі (число 7, напроти сцени). Я закупив всі місця, було їх 5, і розпродав потім між знайомих, задержавши один для себе. В суботу о год. 7 був початок Ювілейної Академії. Я трохи припізнився — так, що яких 10—15 хвилини по 7 год. зайшов до вестибюлю. Ідучи на перший поверх, зустрів я д-ра Івана Франка, як разом зо своїм сином Петром сходив згори униз. На мій запит, куди він? — відповів Франко, що до дому, бо для нього не зарезервовано місця. — Я тоді забрав Франка разом з сином до своєї льожі. В той час на сцені хтось промовив і потім була перерва. Під час перерви познайомив мене д-р Іван Франко зо своїм знайомим і при призвищі Іван Цюрох, професор школи торговельної тов. „Просвіта" д-р Ів. Франко сказав: „З тих твердих", на що відповів п. Цюрох: „Я з м'якших". (Цюрохи були відомі у Львові москвофіли). Д-р Франко сидить у льожі в першім ряді і перед другою частиною свята із залі побачили Франка і зробили йому велику овацію. Під час тої овації д-р І. Франко встав і уклонився, сів на своє місце і рясні сльози покотилися по його обличчі, що їх син його хусточкою повтирав. (Д-р Ів. Франко мав тоді вже спаралізовані руки). По виставі багато молоді відвідали його у льожі. Я потім вийшов і не пам'ятаю, як і хто його додому відпровадив. Я кілька разів ще потім з д-ром Франком бачився, але ніколи і нікому про це не говорив.

Десь в 1923—24 рр. ред. Дмитро Паліїв у своїй газеті закликав подавати спогади про д-ра Івана Франка й у висліді я описав про подію, але просив не публікувати, аж згодом у відповідний час. Тепер доповнюю цим епізодом інші надруковані вже у ЗДА спогади.

Мих. Галібей.

ФАЛЬШИВА БІОГРАФІЯ

Лондон. — Живемо в добі скородруку: друкарська техніка дозволяє видати книжку на 300 сторінок протягом тижня. Автори беруться писати книжки, від яких сподіваються доброго гонорару, а видавці друкують такі книжки, з яких можуть мати скорий зиск. Найбільше читають тепер книжки біографічні або автобіографії, особливо осіб, широко відомих. Скільки книжок вийшло в різних мовах про Гітлера, Сталіна, Муссоліні! Людей захоплює романтика „злочинців при владі".

Цими днями попалась мені в руки книжка, видана солідним англійським видавництвом Віктора Гоманча, про Хрущова. Назва книжки: „Хрущов з України".

Автор — Віктор Александров. Це псевдонім, Дійсне прізвище його невідоме.

Уже сама назва — „Хрущов з Украіни" викликає в обізнаного читача певного роду настороженість. Бо автор фальшує походження Хрущова. Що жив в Україні і навіть був 12 років секретарем компартії в Україні, це ще не дає йому права на „українське походження", адже ж перед ним були секретарями КП(б)У і Молотов і Каґанович. Чи й вони „українці"?

Автор біографії твердить, мовляв, Хрущов був сином коваля „козацького роду". Нам відомо інше: Хрущов походить із села Каліновки, Хомутовського району, Курської области. В грудні 1956 року московська „Правда" описувала Каліновку і відвідини Хрущова в його ріднім селі. Всі прізвища мешканців, з якими він розмовляв — російські, напр., Ванін і под. Хомутовка — це район російський етнографічно.

Правда, Хрущов деколи любить парадувати в українській вишиваній сорочці: ми бачили його фотознімки в українській сорочці в листопаді 1955 р., коли Хрущов з Булґаніним були на відвідинах в Індії. Але цей маскарад дозволяв собі й попередник Хрущова в секретаріяті КП(б)У — Павел Постишев.

Коли делеґація французької соціялістичної партії відвідала Хрущова в Москві, в травні 1956 р., то французи поставили йому питання: хто він — росіянин чи українець. Хрущов відповів: „Я руский".

В. Александров намагається зробити Хрущова приятелем жидів. Факти говорять інше. Хрущов ніколи не протестував проти масового нищення жидівської інтеліґенції, яке учинив Сталін після другої світової війни. Після смерти Сталіна в СССР продовжується переслідування національного і культурного життя жидів. Хрущов визнає для них єдиний шлях — повної асиміляції з народами СССР. З різних промов і заяв Хрущова знаємо, що він ставиться до жидівського народу з недовір'ям і піддержує наміри арабів знищити державу Ізраїль. Недавно Хрущов нарікав, що з тисяч совєтських туристів в 1956 році не вернулися троє — і всі були жиди. Хрущов, бувши в Варшаві на з'їзді комуністичної партії, казав полякам, що у них „забагато Абрамовичів..."

Цих фактів не знайдете в книзі Александрова.

П. А.

Д-р М. Дудра

З ЛОНДОНУ ДО КАПРІ

(З відвідин Европи)

(2)

Але номінальні заробітки нічого не доказують. Важливою є купівельна сила грошей, тобто рівень цін. Тут треба зазначити, що кошти життя в Англії назагал нижчі, як в Америці (на яких 10-15%), хоч це ніяк не надолужує номінальних заробітків.

Нижчі, зокрема, ціни на текстильні та шкіряні вироби. Дещо дешевші також харчі, зате ренти кращих помешкань дуже високі. Очевидно, кімнату можна знайти і за 9 дол. на тиждень, але це властиво спелюнка без жадного комфорту. Мешканева ситуація в Лондоні, як взагалі в Европі, прямо фатальна. Знайти кімнату чи квартиру з модерним комфортом, а принаймене з лазничкою, — велика проблема. До того ж це такий дорогий люксус, про який звичайний смертний і мріяти не може. Проблему становить і опал. Часто в кімнаті знаходиться тільки мала ґазова пічка, яка гріє яких 30 хвилин, коли вкинути в автомат шилінґа. А тому, що тих шилінґів обмаль, то багато людей тільки врядигоди кидають їх, або й взагалі не кидають, дармацо зими в Лондоні бувають доволі дошкульні. Багато людей з родинами живуть в одній кімнаті без лазнички й без опалу.

Значно дешевшою в Лондоні є транспортація. На недалеку віддаль автобусом чи підземкою можна їхати за три центи. Це саме відноситься й до таксівок та двоповерхових автобусів і поїздів. Телефон коштує всього 4 центи. Дешеві також персональні послуги; наприклад, стриження волосся коштує всього 40 центів. Важливим для туристів є те, що в Англії, на відміну від решти Европи, ніде не беруть оплати за вступ до музеїв, історичних замків тощо. Зате незвичайно дорогі в Англії радіо- та телевізійні апарати, холодильні, пральні машини тощо. А вже ціни на папіроси прямо страшні. Пачка англійських папірос 50 центів, а американських — 75. На англійські заробітки це так, якби хтось платив в Америці за пачку папірос 1.50 дол.

Низькі заробітки англійців рекомпенсує почасти суспільне забезпечення. Робітники й службовці в Англії мають не тільки старечі пенсії та забезпечення від безробіття і від скалічення чи смерти під час праці, але також повне медичне забезпечення та підмогу на дітей. Медичне забезпечення в Англії дуже популярне. Систему суспільного медичного забезпечення схвалює не тільки загальна суспільна опінія, але також у великій більшості дентисти та лікарі, хоч ці останні саме тепер домагаються від уряду поважного збільшення своїх оплат. Згідно з цією системою, англійці мають право не тільки на безплатну лікарську , шпитальну та клінічну опіку, але й, абстрагуючи від недавно введених мінімальних оплат, на фактично дарові ліки, протези, окуляри тощо. З добродійств цієї системи користають не тільки всі без виїмку англійці та люди, які живуть постійно в Англії, але часто навіть чужинці.

3. Англійська ментальність

Сучасну Англію можна схарактеризувати, як зубожілого шляхтича. Минулись ті часи, коли „гордий Альбіон" був вірителем цілого світу та коли англійці жили у великій мірі з заграничних інвестицій. Тепер внаслідок другої світової війни, ситуація змінилась так радикально, що ця країна опинилась в стані великого міжнародного боржника і здана у великій мірі на американську поміч.

Англія живе дуже скромно. А все ж таки англієць — це „шляхтич", аристократ духа, який живе „хоч і бідно, але гідно". Ви тут не бачите тієї безмежної нужди, зокрема тієї пропасти між бідними й багатими, які можна бачити в деяких інших країнах Европи. Із зверхнього вигляду в Англії, як і в Америці, не легко розпізнати робітника від інтеліґента. Жебрацтва зовсім немає. Навіть найбідніші дільниці Лондону виглядають охайно, хоч понуро й сіро, бо такий вже характер природи на цьому острові. Всюди панує чистота і порядок.

Своїм порядком, систематичністю, солідністю та чесністю англійці нагадують до деякої міри німців, хоч вони менші бюрократи та приязніші в поведінці.

Англійці горді з своєї політичної свободи. В господарській ділянці вони приймають реґляментацію і плянування уряду, бо бачать, що в даних обставинах іншого виходу немає. За попереднього уряду лейбористів знаціоналізовано в Англії коло 20% народного господарства, зокрема Центральний Банк, всі роди транспорту, радіо, телевізію та вугільну промисловість. При цьому і приватний сектор народного господарства у великій мірі контрольований урядом. Цікаво, що теперішній консервативний уряд зовсім не збирається касувати соціяльних реформ, переведених попереднім урядом партії Праці.

В Англії можна бачити і деякі дивовижні вияви свободи. Прикладом цього може бути загальнознаний „ораторський кут" в лондонському Гайд Парку, де кожного дня, зокрема в неділі, промовляють до народу не тільки всякі соціялісти, комуністи та анархісти, як також всякі сектанти, яких можна зустріти і в Америці, і аґітатори, які пропаґують антифемінізм та безбожництво, і то в дуже вульґарний, непристойний спосіб. Цікаво, що пуританська Англія толерує такого роду публічні виступи в той час, коли театри і кіна замкнені в неділі.

Українці в Англії вважають англійців тяжкими до співжиття. Вони почувають себе ізольованими від них навіть тоді, коли стають англійськими громадянами. Це пояснюється не тільки мовними труднощами, але й такі доволі відмінними вдачами. Українські хлопці, через брак українських дівчат, женяться з усякими чужинками, але найменше з англійками. А ті, які поженились з англійськими дівчатами, часто не можуть знайти подружньої гармонії.

4. Українці в Англії

З 45.000 українців, які приїхали до Англії наприкінці і зараз по останній війні, головно членів корпусу Андерса та Української Дивізії, як також переміщених осіб, сьогодні залишилося тут лише 25.000. Решта переселилась в заморські країни.

Виїхали головно люди здорові, здатні до праці, а при тому найбільш національно свідомі, так що ця реемiґрація сильно послабила основи організованого українського життя в Англії. Процес рееміграції продовжується й сьогодні, хоч уже в далеко меншій мірі. В Англії залишаються тільки ті, які вже набули англійське громадянство або не можуть нікуди виїхати, головно хворі, інваліди та старі.

ПОДВІЙНИЙ ПРИКЛАД СТЕПАНА ОРІХІВСЬКОГО

Місяць тому, 2 січня цього року, покинув цей світ, свою родину і громаду, один з найбільше відданих громадських робітників, що їх мала українсько-канадійська спільнота. Зовсім неждано відійшла від нас у силі віку і розгарі суспільної роботи вартісна людина, пам'ять якої збережеться довго далеко поза межами її власної родини і вужчої місцевої громади.

Пишемо про бл. п. Степана Оріхівського з Монтреалу в Канаді, якого 5 січня відпровадили на вічний супочинок з почестями, які здобувають тільки дуже заслужені люди. Був він представником тієї середньої групи українських поселенців, яка хоч перебуває довгі десятиліття поза межами свого рідного краю, яка хоч в господарськім розумінні повністю заакліматизувалася на канадійській землі, то духом залишилася завжди у своїй далекій батьківщині і для неї невтомно трудилася до останніх своїх земських днів.

Народжений перед 51 роками в Унєві, перемишлянського повіту, бл. п. Степан Оріхівський ніколи не поривав зв'язків з рідними сторонами, завжди зберігаючи десь в кутку серця надію на хоч часовий поворот до рідного села. А до того часу ,він будував у своїм Монтреалі рідну громаду, яка могла б йому і другим бодай частинно заступити давню сільську громаду. Повідомляючи про його смерть, один з місцевих громадян писав, що „жадна галузь нашого громадського життя не обійшлася без його рук і активности", а другий доповнював цю коротку, але вимовну характеристику Покійного словами: „Покійний був промотором в організуванні всіх відділів Українського Народного Союзу в Монтреалі й околиці". Батько трьох синів й однієї дочки, яких зберіг для рідної спільноти (син Орест є саме секретарем 473 відділу УНСоюзу, що його касиром був до смерти Покійний), був під кожним оглядом прикладним громадянином. Він був душею Українського Національного Об'єднання, засновником і підтримкою трьох сусідніх відділів УНСоюзу, кольпортером українських книжок і журналів, одним словом був прикладом у громадському й організаційному житті.

Та на цьому не закінчується життєвий приклад цієї патріотичної й роботящої людини. Бл. п. Степан Оріхівський залишив ще другий дуже вимовний приклад, який набрав повної сили вислову щойно після його смерти, чи радше, в наслідок його нежданої смерти. Цей приклад стосується його розуміння ваги господарських справ. Хоч відданий, як мало хто з-поміж його оточення, національним і громадським справам, він не забував про потреби господарського порядку. Адже він був одруженою людиною і до того батьком четвера дітей. Це тільки одна, хоч і як важлива, справа: належне моральне і національне виховання дітей. Крім неї існує ще друга: справа відповідного забезпечення своєї родини. Закладаючи відділи УНСоюзу, бл. п. Степан Оріхівський, напевно не тільки думав про їх організаційне значення для рідної спільноти, але й покладався на їх велике господарське значення.

Колись, на початках розбудови відділів УНСоюзу в Монтреалі, він взяв у Союзі обезпечення на скромну суму 500 долярів. І можна думати, що керувався при тому тільки розрахунком на те, щоб включитися у громадське життя Союзу і місцевої громади, які по традиції, були тісно зі собою пов'язані. Але з часом поширився погляд бл. п. Степана Оріхівського на значення УНСоюзу і самого обезпечення. Поліса сталася для нього не тільки членською легітимацією приналежности до громади, але й засобом успішного забезпечення своєї дружини і дітей перед нещасними несподіванками долі. І Покійний, в дев'ять років після першого забезпечення забезпечився наново в УНСоюзі і то на полісу з подвійним забезпеченням в разі нещасливого випадку. Коли зважити, що він втішався найкращим здоров'ям, та що його батьки у хвилині його поновного забезпечення досягнули були імпозантного віку 84 (батько) і 77 (мати) років життя, отже й Покійний міг сподіватися довгого життя, можемо бути певними, що він доповнив своє оберпечення з єдиною метою: збільшити матеріяльну базу своєї родини, коли б лихо трапилося із ним самим.

Ця передбачливість, хоч і на великий жаль, виявилася оправданою. Тільки коротких чотири роки пройшли від купна нової поліси й обезпеченого не стало в живих. Десятиліттями працював Покійний у гуртівній продажі овочів без єдиного випадку. Десятиліттями йому здавалося, що всякий випадок виключений в його зовсім, здавалося, безпечній роботі. Ані небезпечних машин, ані палаючих печей, ані ніякої загрозливої роботи не передбачувало зайняття Покійного. Нізвідки було сподіватися випадку. Але він прийшов і нагло, зовсім нагло й несподівано обірвав міцну нитку життя трудолюбивої людини. При вивантажуванні овочів, важка вантажна автомашина поточилася не своїм шляхом і розчавила дорослу, здорову людину. Кілька годин життя, що залишилися їй після того, не були вже годинами боротьби за життя, але довгими, як віки, годинами дожидання неминучої смерти. Бо як же наново зложити посуду із дрібних кусників побитого черепу?

Тільки чотири роки і чотири місяці перетривало друге обезпечення бл. п. Степана Оріхівського. Тільки неціліх сто долярів заплатив він на рахунок вкладок за той час. Повних тисячу долярів одержала його дружина завдяки дбайливості та передбачливості свого чоловіка, не рахуючи виплати раніше купленої поліси. Якою помічною для неї стали ці гроші в трудний час утрати чоловіка і батька. І яким цінним подарунком були вони для неї від дорогої людини, яка навіть з-поза гробу не перестає дбати за своїх найдорожчих...

П'ять авт, заповнених квітами і понад сто авт, виповнених приятелями Покійного супроводжали його в останній сутешній мандрівці. Найкращі прикмети його характеру і найцінніші громадські вчинки його, згадувалися в надгробних промовах. Далеким гомоном котилися сумні згуки панахидного співу хору Городовенка. Та вимовнішим за промови і голоснішим за спів хору залишиться подвійний приклад життя і смерти Степана Оріхівського: приклад його громадської відданости та приклад його розумової дбайливости за свою родину. Щоб тільки наша громада не знехтувала науки і з цього, якже коштовного прикладу.

Я. П.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Омага, Небраска

З ХРОНІКИ УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ

Зимовий сезон оживив працю нашої української громади, подібно як і в інших наших скупченнях. Після скромних відсвяткувань річниць „Листопадових" та „Івана Франка", пластова група урядила вечір св. о. Миколая в неділю 17 грудня, поставивши виставку „Гість із неба" Іванни Савицької. Це була одна з кращих імпрез нашої громади, яка зібрала майже усіх наших громадян. Та сама пластова група урядила своїм членам в дні 5 січня різдвяну вечерю. Усі пластуни в одностроях зійшлися до церковної домівки, де, прибравши ялинку, засіли до столів. П. М. Кальба, пластовий опікун, вніс дідуха, побажав Веселих Свят, та розповів пластунам про українські різдвяні звичаї. Опісля юначки приносили різдвяні страви. Молитву провів місцевий парох о. Я. Свищук, та враз з опікуном пласту, поділився з кожним кутею. При вечері, на якій не бракувало борщу, пирогів, голубців, куті, узвару і солодкого, пластуни приємно провели вечір, співаючи колядок.

Старанням місцевої Українсько - Американської Громади закуплено українські плити та 4 січня пп. В. Столярський і М. Кальба передали їх радіо-станції КВОХ, щоб час до часу і нашу пісню та музику почули в тетері наші громадяни. В день Різдва Христового 7 січня, відбулася в тій же станції радіова півгодинна різдвяна програма на якій п. М. Кальба передав різдвяні побажання, та надавано наші коляди та пісні. В різдвяному часі та станція надавала наші коляди і пісні.

Під час Різдвяних Свят до хат наших людей заходили колядники, колядуючи на церкву, ЗУАДК чи Пласт.

Старанням українсько - американської громади ще в листопаді 1956 р. створено спеціяльний комітет, очолений п. М. Кальбою, який під протекторатом Українського Конґресового Комітету мав зайнятися відсвяткуванням 22 Січня, річниць нашої Незалежности і Соборности. Комітет вив'язався якнайкраще з свойого завдання та відсвяткував Свята 22 Січня в спеціяльній півгодинній телевізійній програмі, яка відбулася 19 січня на місцевій КМТV станції. При звуках національного гимну заповідач на тлі великої карти Европи із зазначеними границями України, по боках якої стояли американський і український прапори, а над якою висів тризуб, вказав на значення та ціль програми. Місцевий хор під управою пані О. Чехутової відспівав „Гей степами", по чім святочну промову зі сворушенням виголосив старенький дистриктовий суддя, колишній конґресмен п. Джекобс Чейз. Він вказав, що 22 січня припадає 35 річниця проголошення Самостійної Республіки, Вільної України, та 22 січня для українців є тим, чим для американців 4 липня. Український нарід впродовж своєї історії приніс безперечно найбільші гетакомби жертв із усіх націй, за свою самостійність і соборність, тому апелював до студій історії визвольних змагань України. В дальшому він подав короткий начерк боротьби України, почавши від Петра Грізного, Катерини II, Миколая I. Безпощадний голод, ув'язнення і винищування української нації большевиками та завзята боротьба українців за свою свободу та незалежність, повинні бути великою наукою для американців. Після промови місцевий танцювальний гурток відтанцював „Катерину", а хор відспівав „Засяло сонце золоте". Опісля на сцену ввійшов мейор міста Омаги, п. Джан Розенблят враз зі святковим комітетом, та на тлі карти України, тризуба та прапорів відчитав проклямацію та проголосив день 22 січня, днем Української Незалежности в місті Омага, та в кількох словах схарактеризував ціль та завдання нашої боротьби, побажавши якнайскорішого її завершення, здобуття Вільної Незалежної України, та передав проклямацію в руки голови комітету, який в імені комітету та цілої української громади в Омазі зложив йому подяку, та передав синьо - жовтий прапор. Після того ,хор відспівав „Почаївську Божу Матір" зі сольом п. О. Продивуса, та молитву „Владико неба і землі", зі сольом п. Ткачишина, а на закінчення відспівав Гнатишина „Коломийку", при співі якої 5 пар місцевих танцюристів відтанцювало „Коломийку". Всі учасники виступу відспіванням „Ще не вмерла Україна", закінчили ту так гарно і дбайливо підготовану імпрезу.

День 17 січня, був ще одним пропам'ятним днем для нашої української спільноти в Омазі. Старанням Українсько-Американської Громади закуплено українські та англомовні книжки про Україну, та в числі 83 томів того ж дня провід Громади враз з двома дівчатами та одним хлопцем в народних строях передали їх місцевій Публічній Бібліотеці та тим доконали відкриття українського Відділу при тій же бібліотеці. Книжки, та списки передали голова Громади п. В. Столярський та культ. - осв. реф. п. М. Кальба, які перебрав заступник директора бібліотеки п. Гібсон, та зложив за них подяку від себе та проводу Публічної Міської Бібліотеки.

Слід відмітити, що місцева влада чимраз більше починає шанувати і рахуватися з нашою українською групою, доказом чого є те, що комітет до перевибору теперішнього мейора п. Д. Розенблята, в місяці квітні травні цього року за новим виборчим правильником, попросив вперше до співпраці члена того комітету представника української громади в особі п. М. Кальби.

М. К.

● Колишній президент Гeрр С. Труман упав під час праці коло свого дому і ушкодив собі голову аж до самої кости. Закликаний лікар мусів зшивати шкіру на голові Трумана.

З НАШИХ БУДНІВ

ПРО НАШИХ „ПРОҐРЕСИВНИХ"

Наших „лівих", чи „проґресивних", чи, як їх дехто перебільшено називав, „комуністів", ви могли легко пізнати по тому, що вони: 1) не любили скитальців, 2) не ходили до церкви, 3) читали свої „вісті" і 4) вихвалювали на всі заставки, що „там, в краю, дуже добре".

Розуміється, мало хто з них бажав би собі такого „добра" тут, в Америці, а вже найменше рвався віддавати до колгоспу свій гавзок, чи фарму, чи хотів би „націоналізувати" своє конто в банку...

І мало в кого серце горіло бажанням вертатися до цього „добра" до краю. За те вони на ґвалт висилали туди скитальців, оту, по-їхньому, саранчу, що злетіла на Америку спеціяльно для того, щоб докучати в Томпкінс Парку проґресивним товаришам, перебивати їм їхнє базікання, чи солодку дрімку на лавчині.

Джерелом їхнього „знання" про рідний край, крім премудрих статтей у „вістях", були ще листи з „замтого боку", що приходили довірочними і тільки їм, проґресистам, знаними каналами, які, за одним штампом, описували грушки на колгоспних вербах, малювали в райдужних кольорах „щасливе, радісне й заможне життя".

Та ось розірвалися трохи чорна куртина, а через шпарини, що в ній поробились, стали протискатися в Америку трохи інші листи, вже без партійної печатки і не писані на замовлення проґресивних редакторів, а просто, від серця і довгонаболілої душі. Листи на згрібному папері, писані хемічним чорнилом, змішаним з гіркими сльозами, листи, що в крадених і недомовлених словах розказували про інше „щастя" і про інший „рай", трохи відмінний від того, в який казали їм вірити проґресивні редактори...

А деякі „товариші" стали одержувати листи від своїх жінок і дітей, та не з „щасливої, квітучої Радянської України", а з далеких, казахстанських степів, із сибірської тайги, з концтаборів, лагерів, з „вільних" воркутських поселень... А ці листи вже нічого не промовчували і не договорювали, а розкривали всю страшну правду: „Ми, мовляв, вже нічого не боїмося, бо нам гіршого пекла не буде, як є тепер".

І від читання цих листів бідні наші товариші отетеріли, ходять тепер по „давн-тавні", якби їх побив обухом по голові. Ходять, і місця собі знайти не можуть ні в Парку, ні на 4-ій вулиці, ні в довколишніх барах. Вже не політикують так завзято, як колись, ой, ні! Переважно мовчать. А коли і скаже щось один до одного, то хіба тільки: „Вел, вел". І махне рукою.

І рідко вже побачите, що з кишені того чи іншого товариша стирчить наголовок „вістей", які з щоденних зробилися рантом щотижневі. Натомість частіше побачити того чи іншого товариша, як, зігнувшись, таскає до висилкового бюра пачку з лахами, щоб післати її туди, де недавно ще було так „добре, радісно, щасливо і заможно".

А деякі, звільна, закрадаючись, як ті біблійні блудні сини, підходять навіть під церкву св. Юра. На Різдво, кажуть, чимало з них було і в церкві...

Скитальців ще далі не люблять, але це, кінець-кінцем, і не такий страшний гріх.

Ікер.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

• ПРАЦЯ •
• HELP WANTED MALE •

МАШИНІСТИ ПЕРШОКЛЯСНІ

з досвідом при "jigs", приладах і при спеціяльно будівел. (малій) продукції машинерії. Мусить самостійно працювати (layout), добра платня, користі, постійна праця цілий рік.

UNIVERSAL MANUFACTURING CORP.,
29 East 6th St., Paterson, N. J.

REFRIGERATION — МЕХАНІК

Інсталяція й обслуга, досвід торговельний або індустріяльний. Постійна праця, добра платня і умов. праці. Також потрібно підмайстра. **Standard Cabinet Co.,** 56 Washington Ave., Carstadt, N. J. — **GE 8-1500.**

AUTOMATIC SCREW MACHINE set-up men on B & S Model OG, B & S Model OO. Початкова платня $2.50 на годину. Постійна праця, багато компанійних користей. Також Pantograph Engraver Master Maker. **Insulating Fabricators,** 150 Union Ave. East Rutherford, N. J.

• РІЗНЕ •

М'ясна Крамниця „ГУЦУЛЬЩИНА"
56 First Ave., New York, N. Y.
(між 3-4 вул.)
ORegon 7-1210
Домашнього виробу краяна ковбаса.

• ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ •

БЕЗПЛАТНІ КАТАЛОГИ

книжок, музичних інструментів, платівок та стінних календарів, висилаємо на бажання.

UKRAINIAN BOOK STORE
10348 — 101 St., Edmonton, Alta. Canada

• Valentine Greetings •

Побажання
В ДЕНЬ ВАЛЕНТАЙНА
від
SAM HANANA JEWELRY
133 Canal Street, New York City
Booth 32
WA 5-0068

• PROFESSIONALS •

DR. ANNA MESSING
ЛІКАР З ВАРШАВИ
Косметика, лікарське усунення всіх вад цери, зайвого волосся, зморщок. "Facial Uplift" без операції.
Приймає після умови.
Телеф.: PLaza 7-1282
130 West 57 St., New York City

• RESTAURANT •

GRIPSHOLM RESTAURANT
324 E. 57th St., New York 22, N.Y.
Найкраще німецьке "Smoergasbord."
Перекуски — Коктейлі — Обіди.
Охолоджено.
PL 9-6260

• MISCELLANEOUS •

J. OLCINA
Артистичні Цементові Вироби. Імітації дерева, фонтани, лавки. печі до спалювання.
83 Montgomery St., N. Y. C.
GR. 3-5316

VILLAGE TUTOR SERVICE
Спеціяльна праця в приготуваннях до одержання громадянства — паперів і інш. Найлегші методи. Вступні вимоги до High School і College. Гарантія успіху.
WA 5-3569

За гарним чищенням і обережним усуванням плям — за найкращою обслугою. Питайте багатьох приятелів, тоді зайдіть до нас і будете вдоволені.
B & L CLEANERS
148 First Ave., New York City
AL 4-6626

YOU READ ABOUT IT IN JANUARY CONFIDENTIAL
"the vine that makes you virile"
"unquestioned potency confirmed by top medical authorities"

Now Available to YOU!
"The Genuine"
PEGA PALO

- The miracle vine from the Dominican Republic!
- The controversial product the whole world is talking about!
- Acclaimed by those who know! Easy to use — a single supply (vine) will last for months.
- Send check, money order, —or order C.O.D. ($15 per vine)

Pega Palo Importers, Inc.
3308 West Foster, Dept SV-1
Chicago, Illinois
Please rush ________ Pega Palo Vines at $15 each
☐ I am enclosing $________
☐ Send C O D (Plus C O D charges)
Name ________
Address ________
City ________ State ________

ПІСЛЯ БУНТУ В СТЕЙТОВІЙ В'ЯЗНИЦІ ЮТАГ

Вгорі: Провідники в'язничної револьти засуджені в'язні Біллі Рандалл та Джо Валдец, обидва в темних окулярах, з'ясовують телевізійним репортерам причини бунту і вимоги в'язнів. Внизу: члени в'язничної сторожі, що їх збунтовані в'язні тримали, як закладників, розповідають репортерам про свої переживання.

Збунтовані в'язні в Ютаг склали зброю і звільнили закладників

Пойнт оф дн Маунтейн, Ютаг. — Більш як 500 збунтованих в'язнів піддалися та склали захоплену зброю і звільнили всіх 28-ох закладників, коли губернатор Дж. Д. Клайд та інші урядовці обіцяли їм опублікувати список їхніх кривд. Губернатор Клайд запевнив в'язнів своїм словом, що не буде робити жадних репресій, якщо всі закладники, в тому і бескетболева мормонська дружина, будуть не пошкоджені. Збунтовані в'язні повибивали були вікна, понищили меблі та рури, а в кухні підклали вогонь. Вночі експльодував огрівач з водою, і внаслідок того не було світла і опалу. Звільнені закладники заявили, що в'язні відносилися до них дуже коректно. В'язні предложили губернаторові 40 пунктів із своїми домаганнями. Губернатор розгляне домагання в'язнів, але суди будуть судити тих, які понищили в'язницю.

Мадярська преса оскаржує кардинала Міндсенті в порушенні азилю

Будапешт. — Мадярська преса оскаржує кардинала Йосифа Міндсенті в порушенні азилю в американській леґації в Будапешті тим способом, що з будинку посольства передрукову є інструкції для мадярських церков. Але представник американської леґації рішуче заперечив ті оскарження, заявляючи, що „зроблено все можливе, щоб будинку посольства не надуживати для політичних і тим подібних цілей". Американське заперечення появилося негайно після того, як щоденник „Непсабатшаг" заатакував 64-річного кардинала в статті „Дивний гість в американській леґації". Це була перша довша згадка про кардинала в мадярській пресі впродовж багатьох тижнів, коли Міндсенті сховався в американській леґації 5-го листопада 1956 року, коли московські війська скинули уряд прем'єра Імре Надя.

Ірляндія поручає Франції наслідувати її в своєму спорі з Альжиром

Об'єднані Нації. — Франція повинна поладнати проблему Альжиру поза тереном Об'єднаних Націй безпосередньо з представниками Альжиру, взявши собі приклад спосіб, в який Ірляндія помирилась з Англією — заявив в дебаті над альжирською справою представник Ірляндської Республіки, Фредерік Боленд. Проте він не погоджувався в Францією, щоб проблеми Альжирії взагалі не заторкувати в Об'єднаних Націях. Мовляв — переведення дебати над нею не пошкодить розв'язанню цієї проблеми Францією, а може їй у цьому допомогти новими ідеями. Зате він приєднався до становища Франції у тому, що всяка резолюція, яку ухвалили б Об'єднані Нації, у практиці тільки спричинить скомплікування розв'язки і відложення її на дальший час. Очевидно, що арабські країни стоять на іншому становищі. Вони приготовляють резолюцію, яка, хоч ніби має бути в поміркованому тоні, проте вимагатиме контролерів від Об'єднаних Націй при виборах в Альжирі, проти чого рішуче виступає Франція.

ШКІРА

ВЖЕ ОПАКОВАНА! — КУПІТЬ І ШЛІТЬ ВАШИМ РІДНИМ В ЕВРОПІ.

ШКІРА на чоботи

- Купуйте прямо по гуртовій ціні. Одержите найкращу шкіру на верхи і золі, яка є в нашій країні, по гуртовій ціні.

ЗАМОВЛЯЙТЕ СПЕЦІЯЛЬНІ ПАКУНКИ З ШКІРОЮ (великий розмір)
в яких є матеріяли на верхи, золі, футрівка і шкіра до викінчування. — Чорний колір.

ШКІРА НА ВИСОКІ ЧОБОТИ	Ціна шкіри, яку висилаємо до Вас	Ціна шкіри з висилкою до Европи вкл. пошт. оплату, мито і пересилку.
1 пара	$13.00	$32.00
2 пари	$25.00	$50.00
3 пари	$35.00	$67.00
4 пари	$45.00	$82.00

Ми можемо висилати спеціяльні пакунки з шкірою прямо до Европи, через аґента з дозволом в нашому місті. Ціни включають всі митні оплати, всі кошти пересилки і контролі та забезпечення ґарантії доставки.
Замовляйте сьогодні або зайдіть оглянути.
ВІДКРИТО ЦІЛИЙ ДЕНЬ В СУБОТУ.
Connecticut Leather Co.
75 WINDSOR ST. HARTFORD, CONN.
Телефон: Jackson 2-2251

• РІЗНЕ •

АРКА
48 Іст 7-ма вул. в Ню Йорку (тел. GRamercy 3-3550)
ВИСИЛАЄ ПЛАТІВКИ до Англії, Німеччини та інших країн.

Нововідкрита українська ЮВЕЛІРНА КРАМНИЦЯ
ECONOMY
JEWELRY COMPANY, Inc.
335 E. 14th St., New York City
Tel. GRamercy 5-7430
Чистить годинники з ґарантією на 1 рік тільки за $2.95.

• BUSINESS OPPORTUNITY •

ДО ВИНАЙМУ САЛЬОН КРАСИ
Повне влаштування
Ріг 10-ої вул. і Евеню "B"
New York City
Ключ у суперінтендента, апарт. 3

РЕСТОРАН І БАРА
торгує $700 тижнево. Досконале положення. Власник продає по дуже умір. ціні. Знамените купно, помір. рент, добрі умовини; подружжя або спільники. Індивідуально.
New Rochelle 6-9326
New Rochelle, N. Y.

East Meadow, L. I. — Похоронне заведення, каплиця і мешкан. приміщення 5-кімнат нагорі, парове огрівання і "air conditioned". Власник продає дім і підприємство. Добре купно. Провірте. Переконайте самі себе.
IV-anhoe 3-5565

• MISCELLANEOUS •

L. DENIS FLORIST INC.
На День Валентайна або на інші нагоди, даруйте своїм близьким і дорогим чудові, свіжі, тяті квіти. Напевно будете вдоволені. Доставa всюди.
125 E. 86th St., New York City
SA 2-8004

Можна тепер дістати в ЗДА "UKRAINIAN SALVE MAZ."

UKRAINIAN
УКРАЇНСЬКА МАСТЬ
SALVE

НА АРТРЕТИЗМ, ПОСТРІЛ І РЕВМАТИЗМ.

МАСТЬ UKRAINIAN SALVE помагає на облекшення болів і поганого почуття, що його викликує постріл, артретизм і ревматизм. Приносить пільгу в болях мускулів, які є наслідком надмірної праці і перевтоми. Цю масть поручається особливо на болі мускулів на спині в лопатках, на раменах і суглубах. Замовте відразу один слоїк.

2 oz $1.25
поштова оплата . .15

Пишіть до:
DUFFERIN DRUG STORE
239 Dufferin Avenue
Department 2.
Winnipeg, Man., Canada

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Б-во св. Василя Відд. 339 повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 10-го лютого, о год. 6-ій веч., в домі Укр. Громади при 3322 Н. Лавренц вул. Проситься всіх членів прибути і вирівняти свої зобов'язання. — А. Хромяк, пр.; М. Палько, кас.; С. Лупацій, секр.

• РОЗШУКИ •

Василь ЛИС, син Демка, родом із села Домашева, пов. Рава Руська, що недавно прибув з Франції до ЗДА, пошукує рідних, односельчан і знайомих. Прошу писати на адресу:
Mr. W. LYS
169 Ave A at 2nd St.
New York City, N. Y.

ТУРЧИКА Андрія, сина Василя і Вікторії, ур. в селі Гута п. Березів (Бжозуф) пошукує донька брата Станислава. Остання перебував в Cleveland, Ohio. Хто знає про нього, або він сам проситься написати: **Ihor Malanchuk, 167 Ave. "C", New York 9, N. Y.**

Пошукую свого брата **Йосифа Мулика Ільковича,** з села Бистрого, Галичина. 1943 р. був у Німеччині. Пошукує **Маруся Мулик,** яка тепер живе на далекому Сході. Хто знав би щонебудь про нього, або він сам, прошу писати на адресу: **Hawrylo Hajduk, 2322 W. Rice St., Chicago 22, Ill.** — Прошу всі укр. часописи про передрук.

Михайло **ВИННИК,** уроджений 26. серпня 1896 року в Яблінці, має вістку від брата **Івана Винника.** Просимо зголоситись до ЗУАДК на адресу:
UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, INC.
P.O. Box 1661, Philadelphia 5, PA.

ЮЛІЮ РУДНИЦЬКУ
остання адреса:
1714 N. Franklin, Philadelphia, 22, Pa.
пошукує
ВАНДА НОВАК,
261 — 22nd St., Irvington, N. J.

ВУЙЧИК ГЕЛЕНА ЛУКІЯННА
пошукує своїх тіток
РОЗАЛІЮ ІЛЬКІВНУ І АННУ ІЛЬКІВНУ
(по дівочім прізвищі) що родились в селі Добряника, коло Перемишля, восд. Львів. Пошукує дочка їх сестри **Пелагія,** що вийшла замуж за Лукіяна Вуйчика в село Маллва. Хто знав би про них або вони самі, прошу писати на адресу
ANNA GROMOCKA
4048 S. Spring Avenue
St. Louis 16, Mo.

Миколу, Василя та Михайла Подусівських, які перебували в Німеччині, та **Олекса Дух,** який перебуває в Канаді, хто знав би про них або самі прошу писати на адресу: **Омелян Подусівський, 2901 Library Ave., Cleveland 9, Ohio — USA.** Закордонні часописи прошу передрукувати.

Пошукую **Михайла, Дмитра і Нестора ХРУЩАКА,** які перебувають в Америці. Маю вістку від їх брата Петра. Хто знав би про них, або вони самі, прошу писати до:
SOPHIE SMITH
17 Litchfield St.
Thomaston, Conn.
Заграничні часописи просимо про передрук.

ПАКУНКИ ДО ВСІХ КРАЇН ЕВРОПИ

LAMPERT & POLIMEX Co. London

ОБУВ'Я ОДЯГ МАТЕРІЯЛИ ХАРЧІ И ІНШІ ТОВАРИ

ЯКЩО ВИСИЛАЄТЬСЯ З ЛОНДОНУ ПОСИЛКА БУДЕ ДОСТАВЛЕНА СКОРШЕ І ПЕВНО. ҐАРАНТУЄМО ДОСТАВУ АБО ЗВОРОТ ГРОШЕЙ.
Митні оплати платимо в Лондоні. Ваші приятелі чи Рідня в Европі не будуть обтяжені жадними доплатами. Мито і кошти пересилки включені в ціну нашого експорту.
Пишіть по-українськи по наш повний каталог.
Lampert & Polimex Co.
45 CROMWELL ROAD, LONDON S.W. 7, ENGLAND

УВАГА! НЮАРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!
► У МІСТІ НЮАРКУ ВІДКРИТА НОВА ◄
КРАМНИЦЯ ДЛЯ ВИСИЛКИ ПАКУНКІВ
ДО ВСІХ КРАЇН ЕВРОПИ.

- Висилаємо поживу, нову і ношену одежу, суконні, шкіряні і текстильні вироби, медикаменти і т. п. Вишліть своїм рідним і знайомим!
- Пакунки будуть доставлені до місця призначення протягом шости тижнів. Посилки вислані повітряною поштою будуть доручуватися протягом 7-10 днів.
- Висилаючий одержить особисту посвідку від відборця пакунка. Висилки пакунків і доручення ґарантується.
- Всі посилки повнотою оплачується тут включно з митом. Той, що одержить пакунок не буде нічого доплачувати.

КАНЦЕЛЯРІЯ ВІДКРИТА КОЖНОГО ДНЯ ВІД 9-ої ГОД. РАНКУ ДО 6-ої ГОД. ВЕЧОРОМ
В СУБОТУ ВІД 9-ої РАНО до 4-ої ГОДИНИ ПОПОЛУДНІ.
PACKAGE EXPRESS CO.
314 MARKET STREET NEWARK, N. J.
Тел.: (Newark) MItchell 2-2452
Зверніть увагу на нову адресу!
(Біля Пенсилвенія станції в місті Нюарку).

ПІДВИЩЕНІ ДИВІДЕНДИ!

3%
РІЧНО
кредитується або виплачується два рази річно.

ПОЧИНАЮЧИ 1-го СІЧНЯ 1957

- **Ощадності забезпечується до $10,000**
- **Гроші одержані 10-го січня процентуються від 1-го січня**
- **Нові конта від $1.00 вгору.**

IRVING Savings
AND LOAN ASSOCIATION
126 MARKET STREET, near Main, PATERSON, N. J.
Щоденно від 9-3; і ТАКОЖ В П'ЯТНИЦЮ ВЕЧОРАМИ 6-8 год.
AT YOUR SERVICE: Savings Accounts • Christmas Club • Vacation Club Mortgage Loans • Home Improvement Loans • Travelers' Cheques • Money Orders • Collection of Gas, Electric and Telephone Bills • Safe Deposit Boxes

• MISCELLANEOUS •

EVergreen 3-4450
MAPLE COAL & COKE Co.
ANTHRACITE — FUEL OIL — BITUMINOUS
OIL BURNERS — SALES and SERVICE
72-74 Box Street
Brooklyn 22, N. Y.
Deliveries to
MANHATTAN • BRONX • QUEENS
Власник Т. КУДЛАК

ЛІКИ
НАЙВІДПОВІДНІШІ ДАРУНКИ
(Rimifon, Penicilin, Streptomycin, Glucose, Cycloserine, Vitamins — Irgapyrin, Atothanyl
Хірургічний вирид, еластичні пончохи, бандажі — пояси і все потрібне для домашньої аптечки.
Висилається до всіх країн Европи.
Мито оплачується тут. Ґарантія доставки.
• Спеціялісти европейських рецепт •
Пишіть або телефонуйте:
B. FELDMAN PHARMACY
111 AVE. A. & 7th STREET, NEW YORK CITY
Tel. OR 7-5980

УКРАЇНСЬКА ФУТРЯНА ФІРМА
виготовляє на замовлення нові футра та переробляє уживані футра по найновіших фасонах.

ЖАКЕТИ
НАКИДКИ
СТОЛІ

ПРИСТУПНІ ЦІНИ.
•
ДОГІДНІ СПЛАТИ.

КУНИЦІ
КАМІННІ
І ЛІСОВІ
МІНКИ
СОБОЛІ

J. WUJKIW, Inc.
MFG. FURRIERS
111 E. 7th ST., NEW YORK 9, N. Y. — Tel. Spring 7-8710

• MISCELLANEOUS •

Ввічлива обслуга замовлень подорожей до Европи чи деінде літаком, кораблем чи сушею. Кличте нашого відповідального відомого аґента. Жадних оплат за виповнення паперів. (Також приготов. "income tax returns")
TROY TRAVEL SERVICE
6116 5th Ave., Brooklyn, N. Y.
GE 9-6107

C. B. Virginia, Director
Гідне похоронне заведення.
VIRGINIA FUNERAL HOME
188 Canal Street
Staten Island, N. Y.
GI 7-5590

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ
Ціни приступні для всіх
NEW JERSEY
Обслуга чесна і найкраща. У випадку смутку в родині кличте як в день так і в ночі:
JOHN KOWALCHYK
129 GRAND STREET, cor. Warren Street,
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel. HEnderson 4-5131

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща
ЦІНИ ПРИСТУПНІ
John Bunko
Licensed Undertaker & Embalmer
REASONABLE PRICES
437 EAST 5th STREET
New York City
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура, Модерна каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel. ORchard 4-2568